

Pszichológusi tevékenység a projektben

A tartalomról:

- Pszichológusi tevékenység a projektben
- Beszámoló a 2013 július és 2013 december hó között végzett pszichológusi tevékenységekről
- Beszámoló a Győr-Moson-Sopron megyei műhelymunkáról
- Tervezett rendezvények 2014 január-február
- Személyi változások

A TÁMOP 5.6.3. „A fogvatartottak többszakaszos, társadalmi és munkaerő-piaci reintegrációja és az intenzív utógondozás modellje” című kiemelt projekt megvalósításában 4 fő pszichológus munkatárs működik közre. Munkájuk célja a szabadulást követő pszichés státusz felmérése, jellegzetességek feltárása, kezelési lehetőségeire vonatkozóan javaslatok megfogalmazása. A pszichológusok által meghatározott kezdeti célok az alábbiakban foglalhatók össze:

A bv. intézetekből frissen szabadulók körében egy felmérést elvégzése, amely során annak feltérképezése, hogy milyen jellegű pszichés problémákkal és nehézségekkel küzdenek a korábbi fogvatartottak, illetve megjelennek-e olyan tünetek, illetve tünetmintázatok, amelyek pszichológusi beavatkozást igényelhetnek.

Annak felderítése, hogy a visszailleszkedést milyen specifikus pszichés mechanizmusok akadályozzák.

A megjelenő adaptív és maladaptív megküzdési stratégiák feltárása.

A projektben dolgozó utógondozók számára egy olyan szűrésre alkalmas szempontrendszer kidolgozása, amely segítségével kiválaszthatóak lesznek azon személyek, akiknek a társadalmi visszailleszkedését a pszichológiai beavatkozás előre mozdíthatja. Egy rövid terápiás jellegű intervenció kidolgozása a fentiekben említett felmérés tapasztalatai alapján kidolgozott

szempontok által kiválasztott szabadulók számára.

A projektben részt vevő szakemberekkel való megbeszélések, valamint az elérhető erőforrások alapján időközben a következő kiegészítő módosításokat határoztuk meg:

Mivel a projektben a szabadulók nehezen hozzáférhetőek, illetve a kutatásba történő bevonhatóságuk kérdéses, ezért felmerült végső célkitűzésként egy modellkutatás létrehozása, amely alapját képezi egy átfogóbb tanulmány megvalósításának.

Az adatgyűjtés megkezdése érdekében a mintavételezésre 2014. január végétől a Budapestre és környékére, harminc napnál nem régebben szabaduló pártfogó felügyelet alatt állók (minimum 16 fő) körében került sor. Lehetőség szerint a szabadulókkal kettő, vagy annál több alkalommal történik személyes találkozó: az első alkalommal önbevalláson alapuló panaszleltár és interjú, valamint a második alkalom-

mal egy utánkövető interjú felvételére kerül sor.

A közös egyeztetéseken felállított kutatási design alapján, az interjúk kvalitatív elemzése és a panaszleltárak által nyert adatok feldolgozása együttesen átfogó betekintést nyújtanak a szabadulóknál felbukkanó tünetek és az azok mögött meghúzódó belső pszichés mechanizmusok közötti összefüggésekbe.

A projekt jelenlegi fázisában a pszichológusok ügyletet tartottak fenn a szabadulókkal való interjúkészítés érdekében a fővárosi és pest megyei igazságügyi szolgálatnál. Az interjúk lebonyolítása több alkalommal is akadályokba ütközött (nem jött el a szabadult, nem kívánt részt venni a kutatásban, nem tudták az egész strukturált interjút lefolytatni, stb.), így az adatgyűjtési fázis

hosszadalmasabb lett, mint vártuk. Jelenleg a kutatás az interjú-feldolgozás fázisánál tart, azonban a befejezett és számos befejezetlen interjú tapasztalatai alapján előljáróban elmondható, hogy a szabadulás élményét specifikus mentális állapotok követik, amelyek feltárása elengedhetetlenül fontos az utógondozás tervezésében és hatékonyságának növelésében.

Beszámoló a 2013 július és 2013 december hó között végzett pszichológusi tevékenységekről

2013 júliusától szeptember közepéig Somogyi Zsófia Borbála pszichológus munkatársunk interjúkat készített szabadulás előtt álló személyekkel a Közép-Dunántúli Országos Bv. Intézetben, a Budapesti Fegyház és Börtönben, valamint a Kalocsai Fegyház és Börtönben. A baracscai börtönben tematikus szabadulásra felkészítő csoportot is tartott, annak érdekében, hogy több információ álljon rendelkezésre a szabadulók élményvilágáról. Bár a legtöbben nagyon várják a szabadulást, annak közeledtével a szorongások is felerősödnek, főleg azoknál a személyeknél, akiket nem vár senki, vagy kapcsolataik bizonytalanok, valamint a munkával kapcsolatos kérdések is realitás-közelibben jelentkeznek, mint a büntetés-végrehajtás korábbi szakaszai alatt. Munkatársunk javaslatot tett a kutatási célok és eszközök meghatározására, valamint a tervezett interjúk menetére.

Ebben az időszakban került továbbá meghirdetésre a többi pszichológus pozíció, a kiválasztási folyamatba bevontuk a pszichológus munkatársat is. A folyamat végén így – közel 60 jelentkező közül – felvételre került Balasi Margit, Rákóczi Balázs és Richter Júlia Zsuzsanna.

2013 szeptemberétől tehát már 4 (négy) pszichológus végzettségű szakember került havi 17.3 órában alkalmazásra a következő célokkal:

- A börtönből szabadulók körében egy felmérést végezzenek, amely során feltérképezik, hogy milyen jellegű pszichés problémákkal és nehézségekkel küzdenek a korábbi fogvatartottak, illetve megjelennek-e olyan tünetek, illetve tünet mintázatok, amelyek pszichológusi beavatkozást igényelhetnek.
- Annak felderítése, hogy a visszailleszkedést milyen specifikus pszichés mechanizmusok akadályozzák.
- A megjelenő adaptív és maladaptív megküzdési stratégiák feltárása.
- A projektben dolgozó utógondozók számára egy olyan szűrésre alkalmas szempontrendszer kidolgozása, amely segítségével kiválaszthatóak lesznek azon személyek, akiknek a társadalmi visszailleszkedését a pszichológiai beavatkozás előre mozdíthatja.
- Egy rövid terápiás jellegű intervenció kidolgozása a fentiekben említett felmérés tapasztalatai alapján kidolgozott szempontok által kiválasztott szabadulók számára.

A 2013 szeptembere és 2013 decembere közötti időszakban 11 (tizenegy) alkalommal szakmai találkozóra, 1 (egy) alkalommal börtönlátogatásra (Budapesti Fegyház és Börtön) és 1 (egy) alkalommal az utógondozó koordinátorok szakmai egyeztető fórumán (2013. december 12.) való részvételre került sor. Ismertetésre kerültek a pszichológusi munkavégzés célkitűzései, valamint egy, az akkor még kidolgozás alatt lévő kutatási tervezet. Ezt követően a résztvevők megfogalmazhatták észrevételeiket, kérdéseiket, kérésüket, illetve az esetlegesen felmerülő nehézségekkel kapcsolatos szakmai kételyeiket, mindezzel hozzájárulván a kutatási tervezet későbbi átdolgozásához.

A börtönlátogatás során bemutatásra került a büntetés végrehajtási intézmény működése, valamint lehetőség nyílt az ott dolgozó börtönpszichológussal való szakmai egyeztetésre. Ezen információcsere hozzájárult ahhoz, hogy a kutatás feltételeit a tervezés fázisában jobban lehessen illeszteni a büntetés végrehajtási intézményekben meglévő téri, idői és erőforrásbeli viszonyokhoz.

A szakmai találkozók során, valamint az utógondozó koordinátorokkal történő találkozást követő visszajelzések átgondolását követően megfogalmazódott, hogy a projekt jelenlegi megvalósulásának ütemét, és a rendelkezésre álló időbeli kereteket és a projektbe bevont szabadulók számát figyelembe véve, a fentiekben említett, valamint a megvalósíthatósági tanulmányban is megfogalmazott célok egy része határidőre nem megvalósítható, ezért megfontolandó azok újragondolása és átfogalmazása. A projektvezetővel történő egyeztetés alapján a következő kiegészítő módosításokat határoztuk meg:

Mivel a projektben résztvevő szabadulók száma nehezen hozzáférhető, illetve a kutatásba történő bevonhatóságuk jelen pillanatban még kérdéses, ezért felmerült végső célkitűzésként egy modellkutatás létrehozása, amely alapját képezheti egy későbbi átfogóbb tanulmány megvalósításának.

Az adatgyűjtés megkezdése érdekében a mintavételezésre 2014 januárjától a Budapestre és Pest Megyébe, 30 (harminc) napnál nem régebben szabaduló pártfogó felügyelet alatt állók körében kerül sor. A tervek szerint lehetőleg minimum 16 (tizenhat) fővel történik majd adatfelvétel, illetve lehetőség szerint a szabadulókkal 2 (kettő) alkalommal történik személyes találkozó, amelyből az első alkalommal önbevalláson alapuló panaszleltár és interjú, valamint a második alkalommal egy utánkötető interjú felvételére kerül sor.

Az adatgyűjtés során a pszichológus szakértők által, a szakmai találkozók során kidolgozott, félig strukturált interjú, valamint a Beck-féle szorongás leltár és az Önjellemző panaszleltár segítségével történik.

A közös egyeztetéseken felállított kutatási design alapján, az interjúk lefolytatását követően azok kvalitatív elemzésre kerül sor, amely a panaszleltárak által nyert adatokkal együttesen egy átfogó betekintést enged nyújtani a szabadulóknál felbukkanó tünetek, és az azok mögött meghúzódó belső pszichés mechanizmusok közötti összefüggésekbe.

Az interjúk felvételére 2014 januárjától kerül sor. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi munkaidő keret elég szűkös, a rendelkezésre álló szabadulók száma megbecsülhetetlen, így felvetődött a szerződés módosítás és a havi óraszám emelés lehetősége a munka hatékonyságának növelése érdekében.

Balasi Margit, Rákóczi Balázs, Richter Júlia és Somogyi Zsófia pszichológusok

Személyi változások a projektben 2014. január

2014. január 1-től a Szegedi Fegyház és Börtön II-es objektumában dolgozik dr. Binnye Ágnes utógondozó koordinátor. Korábbi munkavégzési helyére, a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet sándorházai objektumába a pozíciójának betöltésére pályázat kerül meghirdetésre.

Ugyancsak 2014. január 1-től új kolléga is érkezett a projektbe. Bércesi János a Márianosztrai Fegyház és Börtönben dolgozik utógondozó koordinátorként.

Beszámoló a Győr-Moson-Sopron megyei műhelymunkáról

Győr-Moson-Sopron Megyében a TÁMOP-5.6.3-12/1-2012-0001 „a fogvatartottak többszakaszos, társadalmi és munkaerő piaci reintegrációja és az intenzív utógondozás modellje” című kiemelt projekt bemutatása alkalmából szervezett kerekasztal beszélgetés 2013. december 13-án valósult meg. A szakmai rendezvény a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatánál (9021 Győr, Jókai u. 12.) került megrendezésre. A műhelymunka fő célja a projekt bemutatása a meghívott szakemberek számára, ill. a szakmaközi együttműködés kialakítása volt.

A rendezvény szervezésében és lebonyolításában 3 fő utógondozó koordinátor vett részt; Tóth Erika (Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet), ill. Brányi Dóra és Müller Roland (Sopronkőhidai Fegyház és Börtön). A rendezvény lebonyolításáért Tóth Erika utógondozó koordinátor felelt, aki összeállította a szakmai programot, felvette a kapcsolatot a meghívott szakemberekkel, ill. egyeztetett a Projektirodával. A vendégek meghívása személyes találkozások, ill. elektronikus-és telefonos megkeresések formájában történt meg. A catering szervezéséről és lebonyolításáról Brányi Dóra utógondozó koordinátor gondoskodott.

A meghívott szakemberek a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának munkatársai (Győr és Sopron), a győri Munkaügyi Kirendeltség vezetője, az Egyenlő Bánásmód Hatóság megyei referense, a győri Családsegítő Szolgálat képviselője, a Győr Járási Gyámhivatal megbízott vezetője, győri Hajléktalanokat Segítő Szolgálat vezetője, a TÁMOP-5.6.3 projekt nyugat-magyarországi területi koordinátora és a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet szakmai megvalósítói voltak. A Győrben és Sopronban kialakult helyi együttműködés az Igazságügyi Szolgálat munkatársával már a projektidőszak kezdete óta eredményes. A műhelymunka helyszíni előkészületeit az Igazságügyi Szolgálat több győri munkatársa is segítette. A regisztráció 9.00 órakor, a program 9.30 órakor kezdődött el, és 13.30 órakor ért véget – a szervezőkkel együtt – össz. 20 fő részvételével. A győri Hajléktalanokat Segítő Szolgálat vezetője előzetesen jelezte, hogy nem tud részt venni a szakmai programon.

A vendégeket dr. Barna Barbara, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának igazgatója köszöntötte. A rendezvényt Tóth Erika utógondozó koordinátor nyitotta meg, aki a műhelymunka során moderátori szerepet töltött be. A program során az utógondozó koordinátorok Power Point prezentációk segítségével mutatták be a résztvevőknek a TÁMOP 5.6.3 projektet. Az előítéletek megjelenését és természetét a büntetett előélettel összefüggésben Brányi Dóra utógondozó koordinátor prezentálta. A projekt előzményeiről, céljairól és felépítéséről Müller Roland utógondozó koordinátor nyújtott teljes képet. Tóth Erika utógondozó koordinátor a szabadulás előtti és utáni intenzív utógondozási modellt mutatta be a jelenlévőknek. A program során a győri projektfelelős, dr. Németh Edit beszélt a projektfelelősök szakmai munkájáról, ill. a győri reintegrációs tanácsadó, Orsós Sándor is bemutatta a reintegrációs tanácsadók feladatait, szolgáltatásait.

A prezentációkat követően aktív szakmai beszélgetés alakult ki a résztvevők között, akik feltehetik kérdéseiket a szakmai megvalósítóknak. A szakemberek elmondhatták véleményüket, felmerült dilemmáikat a projekttel kapcsolatban, ill. megosztották szakmai tapasztalataikat a büntetés-végrehajtással és a büntetett előélettel rendelkező kliensekkel kapcsolatban.

A kerekasztal-beszélgetés során felmerült témák a következők voltak: Kompetencia-határok tisztázása; Együttműködési lehetőségek a jövőben; Szakmai együttműködést segítő tréning; Érdekek és ellenérdekek a szakmai munka során.

Az utógondozó koordinátorok a jövőbeni együttműködés érdekében tájékoztatták a résztvevőket elérhetőségükről, ill. a megyei járási illetékességi területeiről.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Műhelymunka eredményességét a szervezők pozitívan értékelték, de megállapítható, hogy a megfelelő szakmaközi együttműködés kialakulása a hajléktalan-ellátást képviselő szakember jelenlétének hiányában sajnos nem volt teljes. Az elégedettségmérő kérdőívek tükrében a szakmai rendezvény hasznossága, eredményessége a résztvevők visszajelzései alapján is pozitívnak mondható, ill. többen is jelezték, hogy részt vennének a szakmaközi együttműködést segítő tréningen szakmai műhelymunkát.

Tóth Erika utógondozó koordinátor

TERVEZETT RENDEZVÉNYEK 2014. JANUÁR- FEBRUÁR

01. 10. Stábértekeztet
- 01.15: Drogprevenációs jóvátételi program- Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
- 01.22. I. Területi Műhelymunka- Heves megye (Eger)
- 01.27. Stábértekeztet
- 02.12: Drogprevenációs jóvátételi program- Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
- 02.14. II. Területi Műhelymunka- Fejér megye (Székesfehérvár)
- 02.20. Stábértekeztet
- 02.20. I. Területi Műhelymunka- Főváros
- 02.21. II. Területi Műhelymunka- Veszprém megye (Veszprém)
- 02.24-26: Együttműködést Fejlesztő Tréning (Szolnok)
- 02.24-26: Együttműködést Fejlesztő Tréning (Pécs)
- 02.24-26: Együttműködést Fejlesztő Tréning (Kaposvár)
- 02.28. II. Területi Műhelymunka (jóvátételi programmal)- Jász-Nagykun-Szolnok megye (Szolnok)

IMPRESSZUM

Szerkesztőség és kiadó:

Közigazgatási és
Igazságügyi Hivatal

Felelős kiadó:

dr. Csonka Ernő, elnök

Szerkesztők:

Dobos Dorina,
Kerek-Tamás Julianna,
Gáll Benedek Bence

Elérhetőség:

www.tettprogram.hu

E-mail:

dobos.dorina@kih.gov.hu

PROGRAM AZ
ÁLDOZATOKÉRT
ÉS A TETTESEKÉRT

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZAG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.